

Posudek disertační práce Mgr. et Mgr. Markéty Ježkové

Praha – Besançon

Rudolf II. a sbírka rodiny de Granvelle

předkládané v roce 2018 v Ústavu dějin umění FFUK

I. Doktorandka zvolila velmi obtížně uchopitelné téma, týkající se vztahu Rudolfa II. k rozsáhlé sbírce hrabat Perrenotů. Sbíрка patřila mezi nejvýznamnější evropské kolekce 16. a počátku 17. století, obsahovala mimořádně ceněná díla italských umělců, díla z oblasti Nizozemí i velmi žádané objekty antického umění.

II. Složitě téma předpokládalo mimořádnou průpravu autorky nejen v oblasti dějin umění, ale vyžadovalo také podrobné studium historických událostí sledovaného období. Na tuto práci byla Markéta Ježková důkladně připravena jak velmi dobrými znalostmi evropské historie té doby, tak kvalitní jazykovou vybaveností, která jí umožňovala proniknout do komplikovaných politických a diplomatických vztahů, stejně jako do sběratelských zájmů hlavních aktérů tématu. Kriticky shrnula stav literatury, v domácím prostředí téměř nedostupné, a zevrubně studovala dobovou literaturu, prameny v archivech ve Francii, zvláště v Besançonu, ve Vídni i v Praze. Výsledky jejího detailního studia, nezdědka obohaceného vlastními zjištěními, vneslo nový pohled do dnešního stavu bádání v oblasti rudolfínské problematiky.

III. Aby bylo možno zhodnotit komplikované vazby mezi sběratelskými zájmy Rudolfa II. a sbírkami Perrenotů, bylo třeba sledovat tyto aristokraty v jejich státnických rolích ve službách Karla V. a Filipa II. a vazbách k Rudolfu II. Autorka se věnovala podrobně jejich životním a profesním osudům, jejich kontaktům s dalšími významnými mocenskými osobnostmi evropské politické scény. Osvětlnila spletitou síť politických a diplomatických souvislostí ve vztahu k uměleckým dílům, prošetřila zájmy Perrenotů v korespondenci, v dobových zprávách, v názorech tehdejších znalců umění, což vše objasňovalo možnosti získávání žádaných, vysoce kvalitních sběratelských objektů. Vyložila okolnosti, jakými cestami se významná díla dostávala už do sbírek Nicolase Perrenota, později ve značné šíři do kardinálových kolekcí, umístěných nejen v Besançonu, ale i v palácích v Bruselu a Cantecorix a ověřila z tohoto hlediska sbírky nežádoucího dědice, hraběte Françoise Perrenota. Doložila různé formy akvizic, získávané nejen nákupy, dary, často za diplomatické protislužby, ale také za mecenášskou podporou umělců. Svůj výklad podpořila např. zasvěcenou sondou dobového chápání replik a kopií uměleckých děl a jejich významu pro zainteresované vysoké aristokratické sběratele.

Obsáhlou část práce věnovala autorka požadavkům Rudolfa II. Vysvětlila okruhy Rudolfovy uměleckých zájmů a detailně se věnovala cestám, jimiž se císař snažil díla postupně získat (např. rychlá reakce na smrt Antoina Perrenota a vyslání Hanse Khevenhüllera a Hanse von Aachen do Madridu), upozornila např. i na důležitost cen jednotlivých kusů. Detailně popsala, která díla císař požadoval, o která se ucházel a která

získal. Zcela zásadní částí práce je komentovaný soubor 52 děl, o něž měl císař prokazatelně zájem. Soubor je příkladně uspořádán, systematicky seřazen v oddílech s uvedením dnešní lokace, provenience, literatury a vlastním podrobným komentářem. Tam, kde je to možné komentuje autorka otázku provenience v inventářích aristokratických sbírek 16.-18. století, dále poukazuje na slohové vazby jednotlivých děl a věnuje se ikonografickým významům. Soubor je tak podstatným zdrojem informací, otevřeným pro příští bádání. Autorčina velmi dobrá čeština s bohatou slovní zásobou i práce s odbornými termíny usnadňuje četbu složitého textu, činí jej zajímavým a přitažlivým.

IV . Předložená disertační práce je nepochybně výsledkem několikaletého intensivního studia a zcela mimořádným přínosem pro studia rudolfina. Splňuje požadavky, kladené na disertační práci a proto ji doporučuji k obhajobě a předběžně ji klasifikuji jako prospěla. Vzhledem ke kvalitě práce ji zároveň doporučuji ke knižnímu vydání.

27. 6. 2018

PhDr Hana Seifertová